

**2022–2030 M. MARIJAMPOLĖS REGIONO PLĖTROS PLANO PAŽANGOS PRIEMONĖS
NR. LT024-02-02-01 „MARIJAMPOLĖS MIESTO TVARIOS PLĖTROS SKATINIMAS“
PAGRINDIMO APRAŠAS**

Nr. _____
(data ir registracijos numeris)

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

Regiono plėtros uždavinys (-iai)	LT024-02-02 „Skatinti regiono gyventojų ekonominį aktyvumą ir didinti regiono patrauklumą“; LT024-02-01 „Skatinti investicijų pritraukimą ir verslo plėtrą regione gerinant sąlygas investicijoms“
---	--

**II SKYRIUS
SITUACIJOS ANALIZĖ IR SIEKIAMAS POKYTIS**

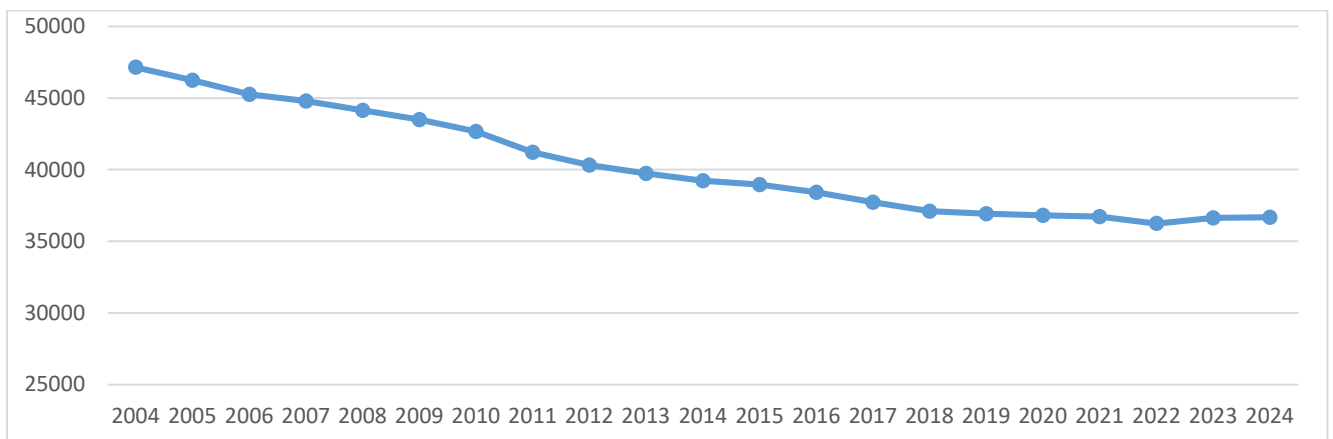
2022–2030 m. Marijampolės regiono plėtros plane¹ (toliau – MRPPL) nustatytos problemos, prie kurių sprendimo bus prisidedama šia pažangos priemone:

1. „**Didelė socialinė atskirtis ir aukštas skurdo rizikos lygis**“, kurią lemiančios priežastys yra „**nepakankamos sąlygos sveikatinimuisi ir prasta sveikatos priežiūros paslaugų kokybė**“ bei „**nepakankama švietimo paslaugų kokybė ir prieinamumas**“;

2. „**Menkas regiono ekonomikos aktyvumas ir investicinis patrauklumas**“, kurią lemiančios priežastys yra „**investicijoms tinkamos infrastruktūros trūkumas, atotrūkis tarp darbo rinkos poreikių ir darbo jėgos kvalifikacijos**“ bei „**nepakankamos sąlygos gyventojų ekonominiam aktyvumui, maža ūkinių veiklų įvairovė**“.

Marijampolės regiono esamos situacijos bei problemų ir jų priežasčių analizė pateikiama MRPPL I skyriuje „Regiono plėtros plano teritorinė aprėptis ir regiono esamos situacijos analizė“, Marijampolės miesto teritorijos analizė pateikiama 2023–2029 m. Marijampolės miesto tvarios plėtros strategijos² (toliau – MMTP strategija) II skyriuje „Teritorijos, kurioje įgyvendinama strategija, analizė“.

MMTP strategijoje nustatyta, kad Marijampolės miesto patrauklumas gyventi yra nepakankamas. Tai pagrindžia gyventojų skaičiaus duomenys – Marijampolės miesto gyventojų skaičius pastaruosius 20 metų nuosekliai mažėjo nuo 47 153 gyventojų 2004 m. iki 36 687 gyventojų 2024 m., t. y. šiuo laikotarpiu gyventojų skaičius sumažėjo 22 proc. (1 pav.).

1 pav. Marijampolės miesto gyventojų skaičius 2004–2024 m. laikotarpiu

¹ Patvirtintas Marijampolės regiono plėtros tarybos 2023 m. vasario 9 d. sprendimu Nr. S-1 „Dėl 2022–2030 m. Marijampolės regiono plėtros plano patvirtinimo“;

² 2023–2029 m. Marijampolės miesto tvarios plėtros strategija, patvirtinta [Marijampolės savivaldybės tarybos 2024 m. balandžio 29 d. sprendimu Nr. 1-155](#) „Dėl 2023–2029 m. Marijampolės miesto tvarios plėtros strategijos patvirtinimo“;

MMTP nustatyta, kad menką Marijampolės miesto patrauklumą gyventi lemia nepakankamas viešųjų švietimo, sveikatinimo ir socialinių paslaugų prieinamumas, nesukurtos galimybės visoms gyventojų grupėms naudotis tvaria, sveika ir patogia miesto centrinės dalies aplinka, nesukurtos prielaidos darniam judumui mieste bei išnaudoti miesto investicinį potencialą.

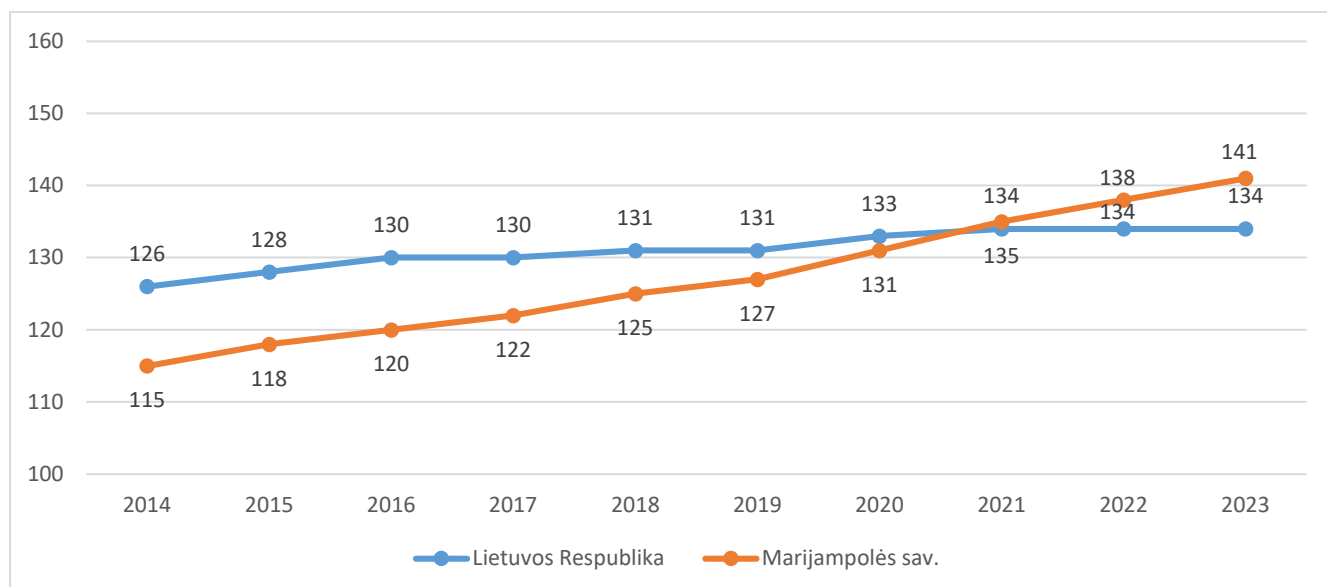
Socialinius ir ekonominius skirtumus šalies viduje ir atitinkamai menką Marijampolės patrauklumą gyventi rodo tai, kad Marijampolės regione sukuriama BVP dalis šalies BVP struktūroje sudaro vis mažesnę dalį, o vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis Marijampolės savivaldybėje 2024 m. I ketv. siekė 1 787 Eur ir sudarė 83 proc. šalies vidurkio. Pagal darbo užmokesčio dydį atsiliekama nuo kitų Vidurio ir vakarų Lietuvos regionų centrų – Alytaus (1 800,2 Eur), Šiaulių (1 842,4 Eur), Panevėžio (1 881,8 Eur), Kauno (2 221,1 Eur).

1 lentelė. Darbo užmokestis, materialinės investicijos bei mažų ir vidutinių įmonių skaičius Marijampolės savivaldybėje

Savivaldybė	Darbo užmokestis bruto (mėnesinis) 2024 m. I ketv., EUR	Materialinės investicijos, tenkančios vienam gyventojui 2022 m., EUR	Veikiančių mažų ir vidutinių įmonių skaičius, tenkantis 1 tūkst. gyv., 2024 m. pradžioje, vnt.
Lietuvos Respublika	2 148,7	4 393	41,6
Marijampolės	1 787,0	3 234	29,9

Socialinių, švietimo ir sveikatos paslaugų aprėptis ir kokybė nėra pakankami ir netenkina gyventojų poreikių. Tai rodo prastesni nei vidutiniškai šalyje mokinių pasiekimo rodikliai. Remiantis žurnalo Reitingai³ duomenimis, Marijampolės savivaldybė buvo 14-oje vietoje reitinge 2024 m. pagal egzaminų rezultatus iš 60-ies šalies savivaldybių. Taip pat stebimas menkas įsitraukimas į neformaliojo švietimo veiklas – 2023 m. neformaliame ugdyme dalyvaujančių mokinių dalis Marijampolės savivaldybėje sudarė 23,5 proc., šalyje – 26,8 proc.⁴

Menką patrauklumą gyventi iliustruoja ir Marijampolės savivaldybės demografinės senatvės koeficiento duomenys – gyventojų senėjimas vyksta sparčiau nei vidutiniškai šalyje (2 pav.).

2 pav. Demografinės senatvės koeficientas metų pradžioje šalyje ir Marijampolės savivaldybėje⁵

Marijampolės miesto patrauklumui gyventi neigiamą įtaką daro tai, kad miesto senuosiuose gyvenamuosiuose rajonuose didžioji dalis viešosios infrastruktūros yra prastos būklės, trūksta aktyvaus poilsio ir laisvalaikio praleidimui pritaikytų erdvių, žaliųjų erdvių. Aukšti oro taršos mieste rodikliai taip pat neskatina kurtis mieste – Marijampolės miesto centrinėje dalyje kietųjų dalelių koncentracijos yra didesnės nei vidutinės šalyje, o kai kuriais atvejais viršija ribines vertes.

³ Reitingai, Nr. 1 (21)/2024;

⁴ Valstybės duomenų agentūra;

⁵ Valstybės duomenų agentūra;

Investicijų pritraukimui ir darbo vietų kūrimui nesudarytos reikiamos sąlygos. Verslui perspektyvūs valstybės ir savivaldybės nuosavybės žemės sklypai Marijampolės mieste nėra pritaikyti. Miesto patrauklumui taip pat įtakos turi neišvystyta susisiekimo, inžinerinė ir kita infrastruktūra, reikalinga potencialiems investuotojams, o tai riboja galimybes pritraukti investuotojus į Marijampolės miestą. Kaip pabrėžiama VŠĮ Investuok Lietuvoje pateiktose rekomendacijose dėl Marijampolės regiono pasirengimo pritraukti investicijas – gamybos srities investuotojų poreikiai rodo didesnių sklypų poreikį ir paklausą⁶.

Marijampolės miesto svarbą regiono vystymuisi patvirtina tai, kad Bendrojo plano sprendiniuose⁷ Marijampolės miestas priskirtas regioninio palaikomojo tipo centrams, kuriuose koncentruojamos darbo vietos ir viešosios paslaugos ir kurie aptarnauja regiono teritoriją. Marijampolės regiono specifika (didelė gyventojų dalis kaimo vietovėse, mažas gyventojų tankis) taip pat pagrindžia regioninio centro svarbą ar jo potencialo didinimo būtinumą. Tuo pačiu, regiono centras susiduria su tik jam būdingomis problemomis – didesni transporto srautai lemia užterštumą, neigiamą poveikį aplinkai ir gyvenimo kokybei miestuose.

Atsižvelgiant į MMTP strategijoje identifikuotas menką Marijampolės miesto patrauklumą lemiančias priežastis, MMTP strategijos tikslo „padidinti Marijampolės miesto patrauklumą gyventi“ bus siekiama įgyvendinant tris **MMTP uždavinius**:

1 uždavinys: pagerinti viešųjų švietimo, sveikatinimo ir socialinių paslaugų prieinamumą (MMTP strategijos 1.1.1.–1.1.5. veiksmai yra šios pažangos priemonės apimtis, 1.1.6. veiksmas – MRPPL pažangos priemonės Nr. LT024-01-01-01 „Paslaugų pažeidžiamoms visuomenės grupėms prieinamumo ir kokybės gerinimas Marijampolės regione“ apimtis);

2 uždavinys: kurti prielaidas darniam judumui ir tvariai miesto aplinkai (MMTP strategijos 1.2.1.–1.2.9. veiksmai MRPPL pažangos priemonės Nr. LT024-03-01-02 „Darnaus judumo skatinimas mieste“ apimtis, 1.2.10. veiksmas – šios pažangos priemonės apimtis);

3 uždavinys: kurti prielaidas didinti miesto investicinį potencialą (1.3.1.–1.3.2. veiksmai – šios pažangos priemonės apimtis, 1.3.3. veiksmas – šios pažangos priemonės ir pažangos priemonės Nr. LT024-02-01-01 „Ekonominio augimo skatinimas Marijampolės regiono funkcinėje zonoje“ apimtis).

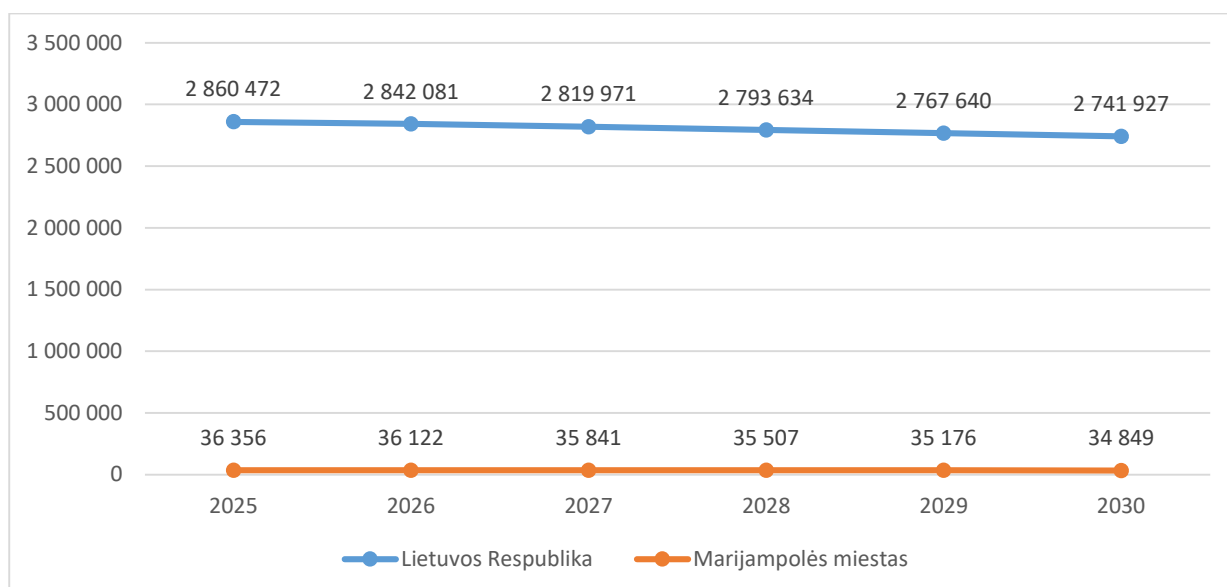
Šios pažangos priemonės **tikslinė grupė** – Marijampolės miesto gyventojai (2024 m. pradžios išankstiniais duomenimis – 36 687 gyventojai), mažos ir vidutinės įmonės.

Gyventojų skaičiaus duomenys rodo, kad bendras Marijampolės miesto gyventojų skaičius mažėja. Visgi paskutinių trejų metų demografinė tendencija rodo teigiamą pokytį – Marijampolės mieste gyventojų skaičiaus kitimas iš kasmet mažėjančio pasikeitė į augimo (2022 m. pradžioje mieste gyveno – 36 255 gyv.; 2023 m. – 36 647 gyv.; 2024 m. – 36 687 gyv.). Be to, Marijampolės savivaldybėje mieste, lyginant su kitais Marijampolės regiono savivaldybių centrais, gyvena didžiausia dalis gyventojų (t. y. 67 proc., kai regiono vidurkis – 51 proc.). Įvertinus tendenciją, jog Marijampolės miesto gyventojų dalis bendroje savivaldybės gyventojų struktūroje kasmet didėja (2014 m. sudarė 66,5 proc., o 2024 m. – 67,7 proc.), tikėtina, kad penkerių metų po pažangos priemonės įgyvendinimo laikotarpiu Marijampolės mieste gyventojų skaičius keisis nežymiai. Todėl siekiant didinti Marijampolės miesto kaip regioninio ekonominio augimo centro potencialą ir investicinį patrauklumą būtinos investicijos, sudarančios sąlygas darbo vietų kūrimui. Tad tikslinės grupės poreikiai, kurie išliks tokie patys ir ateityje – patrauklios sąlygos gyventi ir dirbti Marijampolės mieste ir Marijampolės regione.

Remiantis Valstybės duomenų agentūros pateikiamomis šalies gyventojų skaičiaus prognozėmis iki 2030 metų, numatoma gyventojų skaičiaus mažėjimas šalyje (3 pav.). Remiantis šiais duomenimis proporcingai prognozuojamas Marijampolės miesto gyventojų skaičiaus pokytis.

⁶ VŠĮ Investuok Lietuvoje 2021 m. rugsėjo 6 d. raštas Nr. 2021-661-S „Dėl regiono pasirengimo pritraukti investicijas“;

⁷ Bendrojo plano brėžinys „Regionai 2030“;

3 pav. Gyventojų skaičiaus šalyje ir Marijampolės mieste prognozė

Pažangos priemone siekiamas pokytis – padidinti Marijampolės miesto patrauklumą gyventi:

- pagerinant viešųjų švietimo ir sveikatinimo paslaugų prieinamumą ir išplečiant jų asortimentą bei apimtis;

- sukuriant prielaidas miesto investicinio patrauklumo didėjimui ir darbo vietų kūrimui.

Įgyvendinus šią pažangos priemonę būtų prisidedama prie 2022–2030 m. regionų plėtros programoje⁸ nustatytų poveikio rodiklių siekimo (3 lentelė).

3 lentelė. Siektinos poveikio rodiklių reikšmės Marijampolės regione

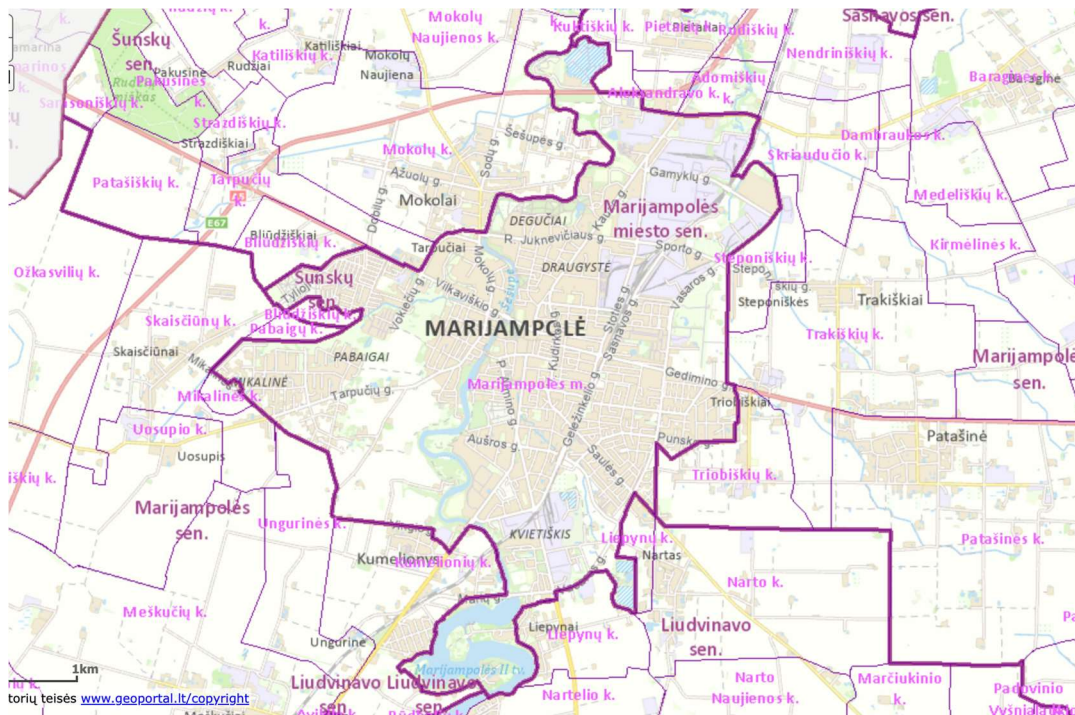
Poveikio rodikliai	Pradinė rodiklio reikšmė (metai)	Siektina rodiklio reikšmė (2025 m.)	Siektina rodiklio reikšmė (2030 m.)
Gyventojų užimtumo lygis (15–64 metų), procentai	62,8 (2020)	67,8	69,7
Pridėtinė vertė gamybos sąnaudomis pagal veiklos vykdymo vietą (nefinansinių įmonių), tenkanti vienam dirbančiajam per metus, tūkst. Eur	15,9 (2019)	18,7	24,4
Asmenys, patiriantys skurdo riziką ar socialinę atskirtį, procentai	36,4 (2020)	28,7	21,9

Panašios veiklos Marijampolės mieste buvo įgyvendintos tik iš dalies (fragmentiškai investuota gerinant viešųjų švietimo ir sveikatinimo paslaugų prieinamumą, sutvarkyta ir pagerinta dalis miesto teritorijos viešųjų erdvių) arba yra nepakankamos (anksčiau investicijoms pritaikyti sklypai yra išnuomotai, o esama infrastruktūra nesudaro prielaidų investicijų pritraukimui). Siekiant didinti regiono patrauklumą gyventi būtinos investicijos, sudarančios sąlygas darbo vietų kūrimui, ūkinių veiklų įvairovės skatinimui bei viešųjų paslaugų kokybės ir prieinamumo gerinimui.

III SKYRIUS PAŽANGOS PRIEMONĖS ĮGYVENDINIMO TERITORIJA

Pažangos priemonė bus įgyvendinama MMTP strategijoje numatytoje teritorijoje – Marijampolės mieste (4 pav.).

⁸ Patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. birželio 29 d. nutarimu Nr. 713 „Dėl 2022–2030 m. regionų plėtros programos patvirtinimo“ (III skyrius „RPP poveikio rodikliai ir jų siektinos reikšmės“, 1 lentelė „NPP ir RPP rodiklių sąsajos“);

4 pav. Teritorijos, kurioje įgyvendinama Strategija, žemėlapis

Šios pažangos priemonės projektas 2.1.3. „Investicijų pritraukimui svarbios susisiekimo infrastruktūros plėtra“ bus įgyvendinamas kartu su kitos MRPPL pažangos priemonės Nr. LT024-02-01-01 „Ekonominio augimo skatinimas Marijampolės regiono funkcinėje zonoje“ projektu 1.1.1. „Investicijų pritraukimui svarbios susisiekimo infrastruktūros plėtra“, nes apima vieną objektą, esantį skirtingose gyvenamosiose vietovėse (viena dalis yra Marijampolės miesto teritorijoje ir projektas įtrauktas į MMTP, o kita – Marijampolės savivaldybės Skriaudučio kaimo teritorijoje ir projektas įtrauktas į 2023–2029 m. Marijampolės regiono funkcinės zonos strategiją⁹).

IV SKYRIUS

PAŽANGOS PRIEMONĖS VEIKLOS, PROJEKTŲ VYKDYTOJAI IR PARTNERIAI

Siekiant padidinti Marijampolės miesto patrauklumą gyventi, numatoma šia pažangos priemone įgyvendinti **2 veiklas**:

- 1. Pagerinti viešųjų paslaugų prieinamumą ir kurti prielaidas tvariai miesto aplinkai;**
- 2. Kurti prielaidas didinti miesto investicinį potencialą.**

Šios veiklos tiesiogiai siejasi su MRPPL nustatytais Marijampolės regiono problemomis ir jų priežastimis ir prisidės jas sprendžiant (problema „Didelė socialinė atskirtis ir aukštas skurdo rizikos lygis“, jos priežastys – „nepakankamos sąlygos sveikatinimuisi ir prasta sveikatos priežiūros paslaugų kokybė“ bei „nepakankama švietimo paslaugų kokybė ir prieinamumas“; problema „Menkas regiono ekonomikos aktyvumas ir investicinis patrauklumas“, jos priežastys – „investicijoms tinkamos infrastruktūros trūkumas, atotrūkis tarp darbo rinkos poreikių ir darbo jėgos kvalifikacijos“ bei „nepakankamos sąlygos gyventojų ekonominiam aktyvumui, maža ūkinių veiklų įvairovė“).

⁹ Patvirtinta:

- 1) Kalvarijos savivaldybės tarybos [2024 m. kovo 15 d. sprendimu Nr. T-54](#) „Dėl 2023–2029 m. Marijampolės regiono funkcinės zonos strategijos tvirtinimo“;
- 2) Kazlų Rūdos savivaldybės tarybos [2024 m. kovo 25 d. sprendimu Nr. TS-63](#) „Dėl 2023–2029 m. Marijampolės regiono funkcinės zonos strategijos patvirtinimo“;
- 3) Marijampolės savivaldybės tarybos [2024 m. kovo 25 d. sprendimu Nr. 1-108](#) „Dėl 2023–2029 m. Marijampolės regiono funkcinės zonos strategijos patvirtinimo“;
- 4) Šakių rajono savivaldybės tarybos [2024 m. kovo 15 d. sprendimu Nr. T-97](#) „Dėl 2023–2029 m. Marijampolės regiono funkcinės zonos strategijos patvirtinimo“;
- 5) Vilkiškių rajono savivaldybės tarybos [2024 m. vasario 23 d. sprendimu Nr. B-TS-316](#) „Dėl 2023–2029 m. Marijampolės regiono funkcinės zonos strategijos tvirtinimo“.

1 veikla. Pagerinti viešųjų paslaugų prieinamumą ir kurti prielaidas tvariai miesto aplinkai. Įgyvendinant šią veiklą numatoma įgyvendinti MMTP strategijoje numatytus veiksmus (4 lentelė).

4 lentelė. MMTP veiksmai numatomi įgyvendinti pagal 1 pažangos priemonės veiklą

Pažangos priemonės veikla	MMTP strategijos veiksmai
1 veikla. Pagerinti viešųjų paslaugų prieinamumą ir kurti prielaidas tvariai miesto aplinkai	1.1.1. Ikimokyklinio ugdymo sąlygų gerinimas ir prieinamumo didinimas; 1.1.2. Bendrojo ugdymo įstaigų paslaugų plėtra ir prieinamumo didinimas; 1.1.3. Meno mokyklos teikiamų paslaugų plėtra ir jų prieinamumo gerinimas; 1.1.4. Baseino Jaunimo g. teikiamų paslaugų gerinimas; 1.1.5. Sporto centro paslaugų plėtra 1.1.6. Draugystės mikrorajono šiaurinio kvartalo gyvenamosios aplinkos kokybės gerinimas

2 veikla. Kurti prielaidas didinti miesto investicinį potencialą. Įgyvendinant šią veiklą numatoma įgyvendinti MMTP strategijoje numatytus veiksmus (5 lentelė).

5 lentelė. MMTP veiksmai numatomi įgyvendinti pagal 2 pažangos priemonės veiklą

Pažangos priemonės veikla	MMTP strategijos veiksmai
2 veikla. Kurti prielaidas didinti miesto investicinį potencialą	1.3.1. Investicinio sklypo Gamyklų g. parengimas, siekiant pritraukti naujas investicijas ir kurti darbo vietas; 1.3.2. Investicijoms pritraukti ir skatinti, gyvenimo kokybei gerinti, ir tvaraus judumo plėtrai užtikrinti būtinos infrastruktūros sukūrimas; 1.3.3. Pramonės zonos infrastruktūros plėtra

Projektų vykdytojai ir partneriai. MMTP strategijoje numatyti veiksmai ir atitinkamai šios pažangos priemonės veiklos leis efektyviau vykdyti šias LR vietos savivaldos įstatyme nustatytas savivaldybių funkcijas:

- savivaldybės teritorijoje gyvenančių vaikų iki 16 metų mokymosi pagal privalomojo švietimo programas užtikrinimas (Vietos savivaldos įstatymo 6 str. 5 p.);
- ikimokyklinio ugdymo, vaikų ir suaugusiųjų neformaliojo švietimo organizavimas, vaikų ir jaunimo užimtumo organizavimas (Vietos savivaldos įstatymo 6 str. 8 p.);
- sąlygų savivaldybės teritorijoje gyvenančių neįgaliųjų socialiniam integravimui į bendruomenę sudarymas (Vietos savivaldos įstatymo 6 str. 14 p.);
- savivaldybių sveikatinimo priemonių planavimas ir įgyvendinimas; parama savivaldybės gyventojų sveikatos priežiūrai (Vietos savivaldos įstatymo 6 str. 18 p.);
- aplinkos kokybės gerinimas ir apsauga, aplinkos monitoringas (Vietos savivaldos įstatymo 6 str. 28 p.);
- sąlygų verslo ir turizmo plėtrai sudarymas ir šios veiklos skatinimas (Vietos savivaldos įstatymo 6 str. 38 p.).

Atsižvelgiant į tai, kad tai yra savarankiškosios savivaldybių funkcijos, pažangos priemonėje nustatomi konkretūs projektų pareiškėjai (vykdytojai) (6 lentelė).

Galimi partneriai – viešieji juridiniai asmenys – nurodyti atsižvelgiant į valstybei ar savivaldybei priklausančio turto, kuriame numatomos investicijos, daiktines teises bei numatomas projektų veiklų įgyvendinimo apimtis ir teritorijas.

6 lentelė. Galimi pareiškėjai ir partneriai pagal pažangos priemonės veiklas

Veikla	Galimi pareiškėjai	Galimi partneriai
1 veikla. Pagerinti viešųjų paslaugų prieinamumą ir kurti prielaidas tvariai miesto aplinkai	Savivaldybių administracijos	Viešieji juridiniai asmenys
2 veikla. Kurti prielaidas didinti miesto investicinį potencialą	Savivaldybių administracijos	-

Jungtinis kvietimas. Šios pažangos priemonės projektas 2.1.3. „Investicijų pritraukimui svarbios susisiekimo infrastruktūros plėtra“ bus įgyvendinamas kartu su kitos MRPPL pažangos

priemonės Nr. LT024-02-01-01 „Ekonominio augimo skatinimas Marijampolės regiono funkcinėje zonoje“ projektu 1.1.1. „Investicijų pritraukimui svarbios susisiekimo infrastruktūros plėtra“ (kaip vienas projekto įgyvendinimo planas), nes apima vieną objektą, kurio viena dalis yra Marijampolės miesto teritorijoje, o kita – Marijampolės savivaldybės Skriaudučio kaimo teritorijoje ir bus finansuojami pagal skirtingus 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos konkrečius uždavinius (7 lentelė).

7 lentelė. MMTP ir funkcinės zonos strategijų projektų sąsaja

2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos uždavinys konkretus	5.1. Skatinti integruotą ir įtraukią socialinę, ekonominę ir aplinkosaugos plėtrą, puoselėti kultūrą, gamtos paveldą, darnų turizmą ir saugumą miestų teritorijose	5.2. Skatinti integruotą ir įtraukią socialinę, ekonominę ir aplinkosaugos plėtrą vietos lygmeniu, puoselėti kultūrą, gamtos paveldą, darnų turizmą ir saugumą kitose nei miestų teritorijose
Regioninės pažangos priemonės 01-004-07-01-01 (RE) „Paskatinti regionų, funkcinę zonų, savivaldybių ir miestų ekonominį augimą pasitelkiant jų turimus išteklius“ veikla	1.1. veikla „Pramoninių ir (ar) komercinių teritorijų išvystymo netolygumų pašalinimas“.	2.1. veikla „Pramoninių ir (ar) komercinių teritorijų išvystymo netolygumų pašalinimas“.
Teritorinė strategija ir jos veiksmas	2023–2029 m. Marijampolės miesto tvarios plėtros strategija. Veiksmas 1.3.3. Pramonės zonos infrastruktūros plėtra	2023–2029 m. Marijampolės regiono funkcinės zonos strategija. Veiksmas 1.1.1. Investicijų pritraukimui svarbios susisiekimo infrastruktūros plėtra
MRPPL Pažangos priemonė ir jos projektas	Nr. LT024-02-02-01 „Marijampolės miesto tvarios plėtros skatinimas“. Projektas 2.1.3. Investicijų pritraukimui svarbios susisiekimo infrastruktūros plėtra	Nr. LT024-02-01-01 „Ekonominio augimo skatinimas Marijampolės regiono funkcinėje zonoje“. Projektas 1.1.1. Investicijų pritraukimui svarbios susisiekimo infrastruktūros plėtra

Vadovaujantis 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ administravimo taisyklių¹⁰ 107¹ ir 135 punktais, šios pažangos priemonės projektui 2.1.3. „Investicijų pritraukimui svarbios susisiekimo infrastruktūros plėtra“ ir kitos MRPPL pažangos priemonės Nr. LT024-02-01-01 „Ekonominio augimo skatinimas Marijampolės regiono funkcinėje zonoje“ projektui 1.1.1. „Investicijų pritraukimui svarbios susisiekimo infrastruktūros plėtra“ gali būti rengiamas jungtinis kvietimas.

V SKYRIUS PAŽANGOS PRIEMONĖS PROJEKTŲ ATRANKA

Visai pažangos priemonei ir jos 2 veikloms („Pagerinti viešųjų paslaugų prieinamumą ir kurti prielaidas tvariai miesto aplinkai“ ir „Kurti prielaidas didinti miesto investicinį potencialą“) numatomas projektų atrankos būdas – projektų planavimas. Tai atitinka Strateginio valdymo metodikos¹¹ 135.2 papunkčio nuostatas – projektais numatoma prisidėti vykdant Vietos savivaldos įstatyme savivaldybių savarankiškąsias ir valstybės perduotas funkcijas (žr. IV skyrių „Pažangos priemonės veiklos, projektų vykdytojai ir partneriai“).

¹⁰ Patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2022 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. 1K-237 „Dėl 2021-2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ įgyvendinimo“

¹¹ Patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 292 „Dėl Strateginio valdymo metodikos patvirtinimo“;

VI SKYRIUS
PAŽANGOS PRIEMONĖS PRISIDĖJIMAS PRIE HORIZONTALIŲJŲ PRINCIPŲ
ĮGYVENDINIMO

8 lentelė. Horizontalieji principai

Eil. Nr.	Horizontalieji principai (toliau – HP)	Informacija apie pažangos priemonės prisidėjimą prie HP
1.	Darnaus vystymosi	<p>Remiantis Regioninės pažangos priemonės 01-004-07-01-01 (RE) „Paskatinti regionų, funkcinių zonų, savivaldybių ir miestų ekonominį augimą pasitelkiant jų turimus išteklius“ finansavimo gairių¹² ir Regioninės pažangos priemonės 01-004-07-02-01 (RE) „Pagerinti viešųjų paslaugų prieinamumą, darbo vietų pasiekiamumą ir tam reikalingų išteklių naudojimo efektyvumą“ finansavimo gairių¹³ (toliau kartu – Finansavimo gairės) nuostatomis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - įgyvendinant projektus turi būti prisidedama prie darnaus vystymosi principo įgyvendinimo. Įgyvendinant projektus regione pagal šią pažangos priemonę ir investuojant į pramoninių ir (ar) komercinių teritorijų išvystymo netolygumų pašalinimą, urbanizuotų teritorijų pritaikymą daugiataksiui naudojimui bei jų atgaivinimą, taip pat bei viešųjų paslaugų efektyvumo gerinimą bus prisidedama prie 8-ojo Darnaus vystymosi tikslo „Skatinti tvarų, įtraukų ir darnų ekonomikos augimą, produktyvų įdarbinimą ir deramą darbą“; - įgyvendinant projektus turi būti nedaroma reikšminga žala aplinkos tikslams; - projekte negali būti numatyta veiksmų, kurie turėtų neigiamą poveikį darnaus vystymosi principo įgyvendinimui. <p>Projektai turės atitikti Finansavimo gairių 4 dalyje nustatytus horizontaliųjų principų laikymosi reikalavimus.</p>
2.	Inovatyvumo (kūrybingumo)	<p>Įgyvendinant projektus pagal šią pažangos priemonę bus netiesiogiai prisidedama prie Inovatyvumo (kūrybingumo) horizontaliojo principo įgyvendinimo.</p>
3.	Lygių galimybių visiems	<p>Remiantis Finansavimo gairių nuostatomis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - įgyvendinant projektus turi būti prisidedama prie universalios dizaino principų įgyvendinimo ir laikomasi universalios dizaino reikalavimų; - projekte negali būti numatyta apribojimų, kurie turėtų neigiamą poveikį lygių galimybių ir nediskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, negalios, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos ar kitais pagrindais principo įgyvendinimui. <p>Projektai turės atitikti Finansavimo gairių 4 dalyje nustatytus horizontaliųjų principų laikymosi reikalavimus.</p>

¹² Regioninės pažangos priemonės 01-004-07-01-01 (RE) „Paskatinti regionų, funkcinių zonų, savivaldybių ir miestų ekonominį augimą pasitelkiant jų turimus išteklius“ finansavimo gaires, patvirtintas Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro [2023 m. balandžio 4 d. įsakymu Nr. 1V-188](#) „Dėl Regioninės pažangos priemonės 01-004-07-01-01 (RE) „Paskatinti regionų, funkcinių zonų, savivaldybių ir miestų ekonominį augimą pasitelkiant jų turimus išteklius“ finansavimo gairių patvirtinimo“;

¹³ Regioninės pažangos priemonės 01-004-07-02-01 (RE) „Pagerinti viešųjų paslaugų prieinamumą, darbo vietų pasiekiamumą ir tam reikalingų išteklių naudojimo efektyvumą“ finansavimo gaires, patvirtintas Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro [2023 m. balandžio 7 d. įsakymu Nr. 1V-199](#) „Dėl Regioninės pažangos priemonės 01-004-07-02-01 (RE) „Pagerinti viešųjų paslaugų prieinamumą, darbo vietų pasiekiamumą ir tam reikalingų išteklių naudojimo efektyvumą“ finansavimo gairių patvirtinimo“;

VII SKYRIUS IŠANKSTINĖS SĄLYGOS

2022–2030 m. regionų plėtros programoje Vidaus reikalų ministerijos regioninėms pažangos priemonėms 01-004-07-01-01 (RE) „Paskatinti regionų, funkcinių zonų, savivaldybių ir miestų ekonominį augimą pasitelkiant jų turimus išteklius“ ir 01-004-07-02-01 (RE) „Pagerinti viešųjų paslaugų prieinamumą, darbo vietų pasiekiamumą ir tam reikalingų išteklių naudojimo efektyvumą“ nustatyta išankstinė sąlyga – patvirtintos teritorinės strategijos, atitinkančios Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/1060, kuriuo nustatomos bendros Europos regioninės plėtros fondo, „Europos socialinio fondo +“, Sanglaudos fondo, Teisingos pertvarkos fondo ir Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondo nuostatos ir šių fondų bei Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo, Vidaus saugumo fondo ir Sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemonės taisyklės (Bendrųjų nuostatų reglamento), 29 straipsnio reikalavimus ir patvirtintose regionų plėtros planų pažangos priemonėse yra numatytos veiklos šioms strategijoms įgyvendinti.

ATITIKTIS: Šios pažangos priemonės veiklos ir jų projektai atitinka 2023–2029 m. Marijampolės miesto tvarios plėtros strategijos veiksmus (žr. 4 ir 5 lentelės).

VIII SKYRIUS
PAŽANGOS PRIEMONĖS STEBĖSENOS RODIKLIAI

Produkto ir rezultato rodikliai pažangos priemonei ir jos veikloms pasirinkti vadovaujantis Finansavimo gairių 2.1. dalyje „Finansuojamos veiklos ir siekiami stebėsenos rodikliai“ pateikta informacija.

9 lentelė. Pažangos priemonės veiklų produkto rodikliai

Pažangos priemonės veiklų produkto rodikliai							
Veiklos pavadinimas	Rodiklio kodas	Rodiklio pavadinimas, matavimo vienetas	Rodikliui pasiekti planuojama panaudoti pažangos lėšų suma, Eur		Siektinos rodiklio reikšmės		Siektinos rodiklio reikšmės nustatymo pagrindimas
			Iš viso	Iš jų ES, kitos tarptautinės finansinės paramos ir valstybės biudžeto lėšų suma	Tarpinė reikšmė (2025)	Galutinė reikšmė (2030)	
1	2	3	4	5	6	7	8
1 veikla. Pagerinti viešųjų paslaugų prieinamumą ir kurti prielaidas tvariai miesto aplinkai	P.B.2.0076	Integruoti teritorinio vystymo projektai, projektai	21 736 530,00	18 476 050,50	0	6	Preliminari reikšmė apskaičiuota remiantis numatomų įgyvendinti projektų (1.1.1.-1.1.6.) informacija. Siektina rodiklio reikšmė numatoma remiantis MMTP strategijoje nustatyta siektina rodiklio reikšme.
	P.B.2.0114	Atviros erdvės, sukurtos arba atkurtos miestų teritorijose, kv. metrai			0	9 100	Preliminari reikšmė apskaičiuota remiantis numatomo įgyvendinti projekto (1.1.6.) informacija. Siektina rodiklio reikšmė numatoma remiantis MMTP strategijoje nustatyta siektina rodiklio reikšme.
2 veikla. Kurti prielaidas didinti miesto investicinį potencialą	P.B.2.0076*	Integruoti teritorinio vystymo projektai, projektai	25 674 910,00	21 823 673,00	0	2	Preliminari reikšmė apskaičiuota remiantis numatomų įgyvendinti projektų (2.1.1.-2.1.2.) informacija. Siektina rodiklio reikšmė numatoma remiantis MMTP strategijoje nustatyta siektina rodiklio reikšme.

* – atsižvelgiant į tai, kad projektas 2.1.3. „Investicijų pritraukimui svarbios susisiekimo infrastruktūros plėtra“ bus įgyvendinamas kaip vienas projekto įgyvendinimo planas kartu su IV skyriaus VIII skirsnio pažangos priemonės Nr. LT024-02-01-01 „Ekonominio augimo skatinimas Marijampolės regiono funkcinėje zonoje“ projektu Nr. 1.1.1. „Investicijų pritraukimui svarbios susisiekimo infrastruktūros plėtra“, šių projektų atveju rodiklis P.B.2.0076 skaičiuojamas vieną kartą

10 lentelė. Pažangos priemonės rezultato rodikliai

Pažangos priemonės rezultato rodikliai							
Rodiklio kodas	Rodiklio pavadinimas, matavimo vienetas	Pradinė rodiklio reikšmė (2023)	Rodikliui pasiekti planuojama panaudoti pažangos lėšų suma, Eur		Siektinios rodiklio reikšmės		Siektinios rodiklio reikšmės nustatymo pagrindimas
			Iš viso	Iš jų ES, kitos tarptautinės finansinės paramos ir valstybės biudžeto lėšų suma	Tarpinė reikšmė (2025)	Galutinė reikšmė (2030)	
1	2	3	4	5	6	7	8
R.B.2.2052	Rekultivuota žemė, naudojama žaliesiems plotams, socialiniams būstams, ekonominei arba kitai paskirčiai, hektarai	0	47 411 440,00	40 299 723,50	0	0,170	Preliminari reikšmė apskaičiuota remiantis numatomo įgyvendinti projekto (1.1.6.) informacija. Siektina rodiklio reikšmė numatoma remiantis MMTP strategijoje nustatyta siektina rodiklio reikšme.
R.S.2.3039	Metinis konsoliduotų viešųjų paslaugų vartotojų skaičius, vartotojai per metus	0			0	502 800	Preliminari reikšmė apskaičiuota remiantis numatomų įgyvendinti projektų (1.1.1.-1.1.5.) informacija. Siektina rodiklio reikšmė numatoma remiantis MMTP strategijoje nustatyta siektina rodiklio reikšme.
R.S.2.3038	Sukurtos arba atkurtos teritorijos, naudojamos ekonominei veiklai, hektarai	0			0	19,446	Preliminari reikšmė apskaičiuota remiantis numatomų įgyvendinti projektų (2.1.1.-2.1.3.) informacija. Siektina rodiklio reikšmė numatoma remiantis MMTP strategijoje nustatyta siektina rodiklio reikšme.

Marijampolės regiono plėtros tarybos administracijos direktorė

(parašas)_____
(vardas ir pavardė)